

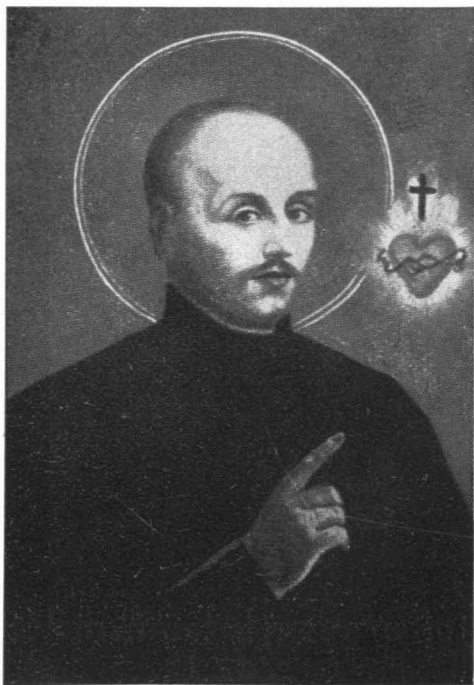
CSÁVOSSY

ELEMÉR S.J.

*Szent Ignác
kilenced*

KORDA R.T.

KIADÁSA·BP.

Hirdessétek ezt az egész világon!

SZENT IGNÁC KILENCED

**Írta :
CSÁVOSSY ELEMÉR S. J.**

KORDA R. T. KIADÁSA, BUDAPEST.

182|1937. Imprimatur. Budapes-
tini, die 18. Febr. 1937. Eugenius
Somogyi S. J. Praep. Prov. Hun-
gariae. — Nihil obstat. Dr. Julius
Czapik, censor dioecesanus. Nr.
658|1937. Imprimatur. Strigonii,
die 1. Martii. 1937. Dr. Julius
Machovich vicarius generalis.

Nyomatott: Korda B. T. nyomdájá-
ban, Budapest.

Előszó.

Ez a kis füzet szent kilenced akar lenni Loyolai Szent Ignác tiszteletére rövid elmélkedések alakjában. De voltaképp dióhéjban magában foglalja Szent Ignác egész lelkiségét, szellemét, aszkézisét. Szent Ignác életének némi ismeretét feltételezi. Elsősorban inkább szerzetesek számára készült, de bátran használhatja bárki, aki a világban is nagyobb tökéleteségre és szolid, tudatos lelkiéletre törekszik.

Segitse valamennyit Szent Ignác, a nagy buzgólkodó a lelkekért, hogy minél tökéletesebben elérjék céljukat, melyre maga Krisztus Urunk is serkenti őket: „Legyetek tökéletesek, miként a ti menygyei Atyátok tökéletes.” (Mt. 5, 48.)

Szeged, 1937 márc. 12. Szent Ignác szenttéavatásának emléknapján.

SZENT IGNÁC JELLEMKÉPE.

Szent Ignác nagy és csekély dolgokban
mindenkor uralkodott önmagán.

Valóban istenes férfiú volt,

Akit mindenben a legfőnségesebb indító-
okok vezéreltek,

Aki minden hajlamát megfékezte,

Aki lelke rossz indulatait már csírájok-
ban elfojtotta,

Akinek külsején zavartalan nyugalom
tükröződött vissza,

Aki szünet nélkül az örökkévalóságba
tekintett.

(Spanyolból fordítva.)

SZENT IGNÁC MEGTÉRÉSE.

1. Előgyakorlat. Szent Ignác Monseratban Szűz Mária kegyképe előtt felajánlja magát Istennek.

2. Előgyakorlat. Kérem a kegyelmet, hogy Isten szolgálatában készséges, nagylelkű és kitartó legyek.

I. PONT. SZENT IGNÁC KÉSZSÉGE MEGTÉRÉSÉBEN.

A készség Isten szolgálatában abban mutatkozik, hogy 1. Isten kegyelme elől ki nem térünk, 2. hogy nem állunk ellen, 3. hogy igazán követni akarjuk, s ezt azzal mutatjuk meg, hogy a szükséges eszközöket Isten akaratának teljesítésére megragadjuk és következetesen alkalmazzuk.

Szent Ignác kezébe megsebesülése után

szent könyv, Jézus és a szentek élete került. Nem teszi le a könyvet, nem taszítja el magától a kegyelmet, s mikor élete tévedéseit belátja, nem tolja ki megtérését. A jobb élet vágya nem marad nála pusztán óhaj: mindent elhagy és egészen új életre adja magát.

A szerzetesi élet is „megtérés” a tökéletesebb életre. Némelyek szerzetesi életük kezdetén állnak: fontos dolog, hogy mindjárt elejétől fogva nagy buzgósággal adják magukat a tökéletes életre. Mások közvetlenül a fogadalmak előtt állnak: mennyire sürgős dolog számukra, hogy elérjék a tökéletességnek azt a fokát, mely őket méltókká teszi erre a kegyelemre! Sokan már hosszú éveket töltöttek a szerzetben: már itt volna az ideje, hogy tökéletesek legyenek és Istennek egész szívvel szolgáljanak.

Isten akaratát követni, neki szolgálni általánosságban és mindenegyes dologban:

1. Általánosságban: ha Isten akaratát

megismertem, ellenállok-e, nem tétovázok-e, felhasználom-e az eszközöket, hogy jó szerzetes legyek (noviciátus, szabályok, szokások)? Nem kacsintgatok-e a világ felé? „Senki, aki kezét az ekére tévén hátra tekint, nem alkalmas az Isten országára.” (Lk. 9, 62.)

2. Egyenként: van-e valami, amit Isten jelenleg tőlem kíván? Szándékkal kerülöm-e az erre való gondolatot? Ellenállok-e? Halasztom-e az elhatározást, a végrehajtást? Akarok-e igazán? — Vanak kis vétkek is a Szentlélek ellen, melyek a kegyelem további működését megakadályozzák. — Olykor kis dolog, kis áldozat az életszentség kezdete lehet. (V. ö. elmélkedés a Két zászlóról, a Három emberosztályról. — Szent Pál, Szent Magdolna.)

II. PONT. SZENT IGNÁC NAGYLELKÜSÉGE MEGTÉRÉSÉBEN.

1. Nem elégedett meg azzal, hogy megtérjen, hanem szent akart lenni. 2. Min-

den akadályt hősies elszántsággal leküzdött.

Akarok-e szent lenni? Nem rendkívüliségeket keresni, hanem Isten akaratát a szentek módjára teljesíteni, Istent a szentek módjára szeretni? Teljes odaadás! Erre vezérelnek fel szabályaim, fogadalmaim.

Talán határt szabok nagylelkűségemnek? Eddig és nem tovább? Nem mondom-e: ez csak szenteknek való! Elhatároztam-e már komolyan, hogy a szentségre akarok törekedni, Istent a szentek módjára akarom szeretni? Elvül tekintem-e, hogy mindig necsak a jót, hanem a jobbat tegyem? Ad maiorem Dei gloriam! Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

Hogyan küzdöm le az akadályokat? — Kísértések, önmegtagadás, emberi tekintet.

„Az életszentség oly nagy és oly értékes valami, mondja B. Colombière Kolos, hogy azt soha túl drágán megvásárolni nem lehet.” „Elhatároztam, hogy szent,

nagy szent leszek", írja naplójában Lisieux-i kis Sz. Teréz. „Elpazaroltam életemet, ha szent nem lettem!" mondja Mária Margit. Hasonlóképp a szentek és nagyok mind.

„Tekints a szentatyák ragyogó példájára, kikben az igazi tökéletesség és jámborság tündöklök, és meggyőződöl róla, mily kicsiny, sőt úgyszólván semmi, amit mi cselekszünk... Most már nagy embernek tartják, aki nagyot nem esik, és amit egyszer vállalt, békével elviseli." (Krisztus köv. I., 18.)

III. PONT. SZENT IGNÁC KITARTÁSA ÉS ÁLLHATATOSSÁGA MEGTÉRÉSÉBEN.

Hány külső és belső akadályt, próbát és kísértést kellett Szent Ignácnak kiállania, legyőznie, hogy elhatározásához hű maradjon! A gonosz kísértő ezzel a gondolattal akarta őt állhatatosságában megingatni és kislelkűvé tenni: „Kibírod-e, ha negyven évig kell majd ezt az önmegtagadó életet folytatnod?" De Szent Ignác azt válaszolta: „Nyomorult!

egy napot sem ígérhetsz nekem." Nekünk is egyik napról a másikra kell elhatározásainkat megvalósítanunk. „Némelyek eleinte mindent följáánlanak, de utóbb, ha kísértés szorongatja őket, sajátjukhoz visszatérnek, és azért az erény útján semmit sem haladunk." (Krisztus köv. III., 37.)

Egy ösatya a pusztában, amint életrajza tanúskodik róla, sohasem követte el újból a hibát, melyre egyszer figyelmeztették. A szentéletű P. Ginhac-ot valami kis hibára figyelmeztették, melyet az asztali ima elmondása közben követett el; soha többé nem látták, hogy újból elkövette volna.

Imádkozzunk az állhatatosságért a kegyelemben és hivatásunkban. Szűz Mária minden kegyelemnek, tehát ennek a nagy kegyelemnek is eszközlője. Ha lehet, naponként elmondom a rózsafüzért az állhatatosság kegyelméért és ugyanezt kérem mindennap úrfelmutatáskor a szentmisében.

Imádság Szent Ignáchoz és a boldog-

ságos Szűzhöz, hogy készséggel, nagy-lelkűen és kitartással igazán szent életre adjam magamat. Kérem, hogy Szent Ignác szelleme e szent kilenced alatt egészen betöltsön.

SZENT IGNÁC ÖNURALMA.

1. Előgyakorlat. Szent Ignác a manrézai barlangban.

2. Előgyakorlat. Kérem a kegyelmet, hogy megtanuljam magamat teljesen legyőzni mindenben és mindenkor.

I. PONT. SZENT IGNÁC KÜLSŐ ÖNMEGTAGADÁSA.

Szent Ignác külső önmegtagadása általános és hősies volt. Kiterjedt minden érzékére: szigorúan böjtölt, sokat virrasztott, hősies önmegtagadásokat végzett, külső érzékeit nagy gonddal fékezte. Később magasabb szempontból, főleg tekintettel apostoli hivatására, a szigorúságból valamit engedett és külső önmegtagadásában kerülte a feltűnést.

Szent Ignác példájával megérteti velünk is, mennyire szükséges a külső önmegtagadás, és hogyan kell azt helyesen gyakorolnunk! A helyes külső önmegtagadás szabályai:

1. *Indító ok*: nem kényszer és félelem, hanem szeretet Isten és saját lelkünk iránt, igazi boldogságunk munkálása.

2. *Irányító elv*: Isten nagyobb dicsősége, lelkünk java. A külső önmegtagadás nem cél, hanem eszköz. Azért mértéke és módja az egyes személyeket tekintve különböző; különböző egy és ugyanazt a személyt tekintve is, különböző az időszakok és körülmények szerint. Szent Ignác maga példát ad erre.

3. Ebből kifolyóan: *ne legyen túlzott*, vagyis ne legyen nagyobb jó akadályozója.

4. Ezért: *nyíltság és engedelmesség* a lelkivezető iránt.

Mindez azonban feltételezi, hogy *van* külső önmegtagadás. Ez pedig legyen általános, vagyis terjedjen ki minden ér-

zékünkre, az egész emberre és legyen állandó, vagyis egy nap se szüneteljen. A mód és mérték különböző lehet; időközönként csak a mértékletesség tökéletes gyakorlásában állhat. (V. ö. Szent Ignác utasításait a lelkigyakorlatok negyedik hetében.)

Még két gyakorlati tanácsot fűzhetünk hozzá:

1. Legyen meg bennünk a belső önmegettagadás, hasson át Istennek mindenekfölötti szeretete, legyünk igazán buzgók és szentek; akkor egyes kísérletek után biztosan megtaláljuk a külső önmegettagadás helyes mértékét és módját. (V. ö. Szent Ignácnak az étkezésre vonatkozó szabályait a lelkigyakorlatok könyvében.)

2. Szent Ignác a szerénységről szóló szabályaiban mondja, hogy egész külsőnk inkább a vidámság, mint a szomorúság képét mutassa. Ez némikép a külső önmegettagadásra is vonatkozik. Gaudete semper! Mindig örvendjete! (Fil. 4, 4.) A külső önmegettagadásnak olyannak kell lennie, hogy a lelki örömet inkább elő-

segítse, mintsem akadályozza. De *lelki* örömről van szó, nem földi, érzéki örömről. A külső önmehtagadás ne akadályozzon abban, hogy felebarátunk iránt kedvesek és nyájasak legyünk.

II. PONT. SZENT IGNÁC BELSŐ ÖNMEG- TAGADÁSA.

Hogy Szent Ignác belső önmehtagadásáról hű képet nyerjünk, csak a lelki gyakorlatok könyvét kell elolvasnunk, melyet Manrézában írt. Ez a belső önmehtagadás és önfegyelmelés klasszikus útmutatója. Már címe is elárulja: „Lelki gyakorlatok, hogy az ember önmagát legyőzze.”

Mikor Szent Ignácnak valakiről mondták, hogy szent, azt válaszolta: „Az lesz, ha valóban önmehtagadott ember.”

A belső önmehtagadás nem pusztán eszköz, hanem valamikép a céllal függ össze Krisztus követésének szava szerint: „Annyit haladsz előre a jóban, amennyire erőt veszsz magadon.” (I. 25.) Ugyancsak a lelki gyakorlatok könyve szerint:

„Mindenkinek tudnia kell, hogy akkora előmenetelt fog tenni a lelki dolgokban, amennyire ki tud vetkőzni saját önszeretetéből, önakaratából és saját előnyének kereséséből.” Olyan dolog ez, mint amikor a vonat az egyik állomást elhagyván, szükségkép a másik felé közeledik. A belső önmegtagadás ugyan nem a cél maga, mely nem egyéb, mint Isten szeretete, de a cél elérésének szükséges feltétele.

Mennyire vagyunk vele?

Még kell jegyeznünk azonban, hogy kétféle szeretet lehet lelkünkben. Az egyik a teremtett dolgokhoz tapad önmagunk miatt, a másik Istenben és Istenért szeret mindent. Az előbbi akadálya Isten tökéletes szeretetének, az utóbbi abból folyik és ahhoz vezet. Az előbbit nem lehet eléggé kiölni lelkünkől, az utóbbit nem lehet eléggé mélyen beleültetni lelkünkbe. Ily értelemben igaz, hogy Isten: *egyedül* kell szeretnünk.

III. PONT. SZENT IGNÁC ÖNMEGFIGYELÉSE

Az önfegyelmezés szükséges feltétele a figyelem önmagunkra. Szent Ignác megfigyelte lelkének minden megmozdulását. Minden órában, sőt többször is, lelkiismeretvizsgálatot tartott, belepillantott lelkébe és ellenőrizte annak indulatait. Minden tettét megfontolta, még kezét sem mozgatta ok nélkül.

Az önuralom és önfegyelmezés önismeret és elővigyázat nélkül lehetetlen. Tanuljuk meg magunkat megismerni (elmélkedés, lelkiismeretvizsgálat), figyeljük meg magunkat: Miért örülsz? Miért szomorkodol? Miért indulsz fel? — Vigyázzunk, hogy soha természetünk el ne ragadjon. Tisztítsuk meg szándékainkat napközben többszöri bepillantással lelkünkbe.

Imádság Szent Ignáchoz: eszközölje ki számunkra Istentől a tökéletes önuralom és önmegtagadás kegyelmét külsőben és belsőben. Mert ez az igazi szabadság, nagyság, szentség és boldogság.

SZENT IGNÁC TÜRELME.

1. Előgyakorlat. Szent Ignác Szalamankában rabbilincsekben.

2. Előgyakorlat. Kérem a kegyelmet, hogy bajaimat, szenvedéseimet türelemmel, sőt örömmel viseljem.

I. PONT. SZENT IGNÁC TÜRELME TESTI SZENVEDÉSEIBEN.

Türeleme megtérése előtt természetes erény volt. Hősies bátorsággal tűrte a fájdalmas műtétet, melyet szétroncsolt lábszárán végre kellett hajtani. Később ez a természetes bátorság természetfölötti erénnyé lett. — Mily sok fáradalom és nélkülözés közt utazta át egész Nyugat-Európát, Olaszországot és a Szentföldet! Mennyit szenvedett szárazföldön és ten-

geren! A türelemnek nem egyszer hősies példáját adta betegségében és más alkalmakkor. Egyszer ügyetlenségből a betegápoló varrás közben fülét is átszúrta. A szent teljes nyugalommal szólt hozzá: „Nézze meg, rendben van-e minden?”

Szent Ignácot, mint atyjukat, fiai a türelem erényében is követték, Xavéri szent Ferenc, India nagy apostola, és számtalan hithirdető és vértanú. Mindnyájan az ő szelleméből táplálkoztak.

Milyen az én türelmem? — Hideg, meleg, időjárás. — Fáradtság, kis nélkülözések. — A szegénység hatásai, a felebaráti szeretet gyakorlása. — Betegség. — Boldog Colombière a türelem gyakorlása által érte el szentségének legmagasabb fokát, mikor Jézus Szíve apostolává kiválasztva mégis betegen, egy karosszékben kellett töltenie életének utolsó éveit.

II. PONT. SZENT IGNÁC TÜRELME A LELKEK JAVÁN VALÓ FÁRADOZÁSBAN.

Ez nehezebb, mint testi fáradozásokban türelmesnek lenni. Amazokat ugyanis

felajánlhatjuk Istennek a lelkekért, ha igazi buzgóság él bennünk. De ha fáradásaink sikertelenek, sőt ha még hálátlanság a jutalmunk a jóért, melyet másokkal tettünk, akkor sokkal nehezebb lesz a türelem gyakorlása és a kitartás a további munkában a lelkekért.

Szent Ignác Rómában házat alapított a veszélyeztetett és bukott nők számára. Ezer nehézség és sikertelenség sem tudta türelmében és kitartásában megingatni. A matrózok hálátlansága nem tartotta vissza, hogy őket a jóra ne intse. Már Pampelona ostrománál mutatkozott ez a kitartás, mint természetes erény Szent Ignácban; az előrelátható sikertelenség ellenére is a végsőkéig megvédte a segítségtől megfosztott várat. Ez a természetes kiválósága szintén természetfölötti erény: nőtte ki magát lelkében. Mennyi hálátlanságot és sikertelenséget tapasztalt később is! Első követői állhatatlansága miatt nem hagyott fel terveivel. A Szentföldön tapasztalt sikertelenség nem törte meg akaraterejét.

Készüljünk mi is már korán kicsiben a hálátlanság, sikertelenség, nehézségek bátor és türelmes viselésére! Ha jó dolgra adjuk magunkat, mindig ellenkezésre fogunk találni a gonoszok, nem egyszer a jók, sőt még esetleg testvéreink részéről is.

De még saját magunk iránt is türelemmel kell lennünk kísértésekben, belső törekvéseink látszólagos sikertelenségében, lelki szárazságban, elhagyatottságban. Hibáink, eséseink ellenére is bízunk, sőt ezeknek némileg örülnünk is kell, mert gyengeségünk hátterén annál inkább kiemelkedik Isten irgalma és nagysága. „Allhatatossággal fogjátok megnyerni lelkeiteket.” (Lk. 21, 19.)

III. PONT. SZENT IGNÁC TÜRELME ÜLDÖZTETÉSEI KÖZEPETTE.

Szent Ignácnak mondhatni már megtérésétől kezdve az üldöztetés volt osztályrésze, és élete végéig sohasem volt ment az üldöztetéstől. Hamis emberek vádjára még az egyházi hatóságoktól is

börtönbüntetést kellett elviselnie. Mikor őt egyik barátja láncokkal megkötve látta, felkiáltott: „Szent Pált láttam ma bilincsekben!” Ily benyomást tett rá Szent Ignác türelme, öröme, mellyel Krisztusért a láncokat viselte. „Egész Szalamanában nincs annyi lánc, mondotta, mint amennyit kész volnék Krisztusért viselni.”

Szent Ignác rendjének örökségül hagyta az üldöztetéseket. Ezt tartotta a legértékesebb örökségnek, melyet fiainak hagyhatott. De megesis, hogy tévedésből és Isten megengedése folytán még magában a szerzetben is üldözésnek, gyanúsításnak, rágalmaknak van kitéve valaki. Példa rá Régis szent Ferenc. A Jézus Szíve-tisztelet első apostolainak mennyi félreértést, gyanúsítást, üldöztetést kellett elszenvedniök. Alacoque szent Margitot saját nővértársai eszelősnek, ördögtől megszállottnak tartották. Boldog Colombière-ről azt hitték, hogy félre van vezetve. P. Croiset könyve még indexre is került.

Szent Ignác a rágalmak és üldözések

közt Istenre bízta magát. Az alázatosság és Istenre hagyatkozás a legjobb fegyver az üldözések közepette. Óvakodni kell azonban, nehogy magunkat ártatlanul üldözötteknek tekintsük, amikor előljáróink joggal megfeddnek. Vannak emberek, akik a saját szemükben mindig az ártatlanul üldözöttek szerepét játsszák.

Viszont minél több szenvedésen, üldözésen kell átesnünk ártatlanul, Isten ellenségei részéről, annál jobban szeret minket az Isten és annál több alkalmat nyújt, hogy szentek legyünk. „Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa.” (Mt. 5, 10.)

Imádság Szent Ignáchoz és Jézus Szívéhez a türelem kegyelméért. A türelem legszebb virága az öröm a szenvedésben. Kívánni, kérni, keresni a szenvedést: a szentek tulajdonsága. „Szelíd és alázatos-szívű Jézus, tedd szívünket a Tiedhez hasonlóvá!”

SZENT IGNÁC IMÁDSÁGA.

1. Előgyakorlat. Szent Ignác a Llobregat partján, amint a Szentháromság szemlélésébe belemélyed — vagy szobácskájában Rómában, imádságba merülve és csodálatos fénytől övezve, amint őt Nérei szent Fülöp többször látta.

2. Előgyakorlat. Kérem a kegyelmet, hogy az imádságnak hasznos és magasztos voltát megismerjem, édességét megízleljem, és azt mind jobban szeressem és gyakoroljam.

I. PONT. AZ IMÁDSÁG MINT CÉL.

Az imádság hathatós eszköz örök célunk elérésében, de egyúttal önmagában is cél. Mert Istent, örök célunkat, értelmünkkel és akaratunkkal kell elérnünk. A túlvilágon színről-színre való látásában és az ennek megfelelő szeretetben

birtokoljuk majd, itt a földi életben a hit és a természetes istenismeret s az ennek megfelelő hódolat és szeretet által közelítjük meg: ez az imádság. Lelkünket, szívünket Istenhez emeljük. A dicséret és hála imája ez — magasztaló imádság. Ezzel örök célunkat részben már itt a földön is elérjük s így készülünk az örök hazába, ahol azt majd tökéletesen elérjük.

Szent Ignác minden teremtményben Istent dicsérte: az égboltozat és a virágok szépsége elragadták. Istenbe elmerült, hacsak reá gondolt. Nevét mindig ajkán hordozta. Olykor egy nap hét órát is imádságban töltött.

Fiainak és követőinek előírja, hogy minden teremtettt dologban Istent lássák, Istent szeressék, semmit pusztán természetes szemmél ne tekintsenek, mindent a hit világosságában szemléljenek. Embertársaikban is Istent lássák. Mily szeretetnek és nagyrabecsülésnek lesz ez a forrása!

Isten jelenlétében akarok járni. Ez a

legjobb eszköz arra, hogy mindig imádkozzam és minden cselekedetemet jól és tiszta szándékkal végezzem.

II. PONT. AZ IMÁDSÁG MINT ESZKÖZ.

Ez az esdő, a könyörgő imádság. Kér és engesztel.

A könyörgő imádság Isten rendes gondviselése szerint a kegyelemosztás szükséges feltétele. Azért nélkülözhetetlen eszköz. Az állhatatosság egyedüli biztosítója. A bűnbocsánat eszközlője. Másokért is imádkoznunk kell, akiket a szeretet összekapcsol velünk, vagy akik gondjainkra vannak bízva, vagy akik a jót akadályozzák, vagy akiknek befolyásától sok függ. „Mindenekelőtt arra kérlek, tartassanak könyörgések, imádságok, vezeklések s hálaadások minden emberért: a királyokért s minden fellebbvalóért, hogy békés és csendes életet élhessünk, telve jámborsággal s tisztességgel. Ez jó és kedves a mi Üdvözítő Istenünk előtt, ki azt akarja, hogy minden ember üdvözül-

jön s az igazság ismeretére eljusson.”
(Tím. 2, 1—4.)

Szent Ignác minden ügyet imádságban Istennek ajánlott, tanácsot kért, megfontolt. Bizonyíték erre bölcs szabályai, melyeket a lelkigyakorlatok könyvében a választásról, az alamizsnaosztásról, az életreformról adott. Bizonyíték az elmélkedés után ajánlott imatársalgás, főleg az a hármassalgás, mellyel mintegy megostromoljuk az eget, mikor először a boldogságos Szűzhöz, majd az ő közvetítésével szent Fiához, végre a mennyei Atyához fordulunk. Minden elmélkedés elején pedig a második előgyakorlatban állandóan utasítást ad, hogy Istentől a szükséges megvilágosító és erősítő kegyelmeket kérjük. Ha valamely kérdésünkkel előjárónkhoz fordulunk, fontoljuk meg előbb imádságban, Isten akaratát szerint van-e, s ekként cselekedjünk. Mindez mutatja, mennyire az imádság embere volt Szent Ignác.

Hogy használom a lelki előmenetelnek ezt a hathatós eszközét? Kísértésben,

lelki próbákban, hibáim leküzdésében magam és mások számára? Semmi sincs, amit a lelkiéletben állhatatos, jó imádság által ki ne lehetne eszközölni.

III. PONT. AZ ELMÉLKEDŐ IMÁDSÁG.

Ennek nagy mestere és tanítója Szent Ignác. Lelkigyakorlatos könyvében az elmélkedő imádságnak leggyakorlatibb, legváltozatosabb és legkedvesebb módjait tárja fel előttünk: megfontolás, elmélkedés, szemlélődés, érzékek alkalmazása, három imamód, lelkiismeretvizsgálás, ismétlés. A legegyszerűbb és a legtanultabb ember is megtalálja ezekben a neki alkalmas imamódot. Nem arra tanít minket Szent Ignác, amit saját erőfeszítésünkkel elérni nem tudunk, hanem megköveteli saját munkánkat, hogy így felkészülve Isten nagyobb kegyelmeinek is utat nyissunk lelkünkben.

Jártasak vagyunk-e a lelkigyakorlatok által ajánlott imamódokban? Ismerjük-e? Gyakoroljuk-e?

Hogyan használjuk a jó elmélkedésre

előkészítő eszközöket: hallgatás, összedettség, szívtisztaság, lelki béke? Ez a távolabbi előkészület. Előre elolvassuk-e elmélkedésünk anyagát, meghatározzuk-e a pontokat és a hasznát, melyet meríteni akarunk? Elalvás előtt gondolunk-e az elmélkedés tárgyára? Ezt idézzük-e lelkünk elé, mikor felébredünk, felkelünk? Isten jelenlétébe helyezkedünk-e elmélkedés előtt? Milyen a testtartásunk, lelki magatartásunk elmélkedés közben? Visszapillantunk-e elmélkedés után a végzett imádságra és számon kérjük-e az eredményt?

Habár Isten Szent Ignácot a szemlélődés legmagasabb fokára emelte, ő mégis gondosan előkészült az elmélkedésre. Nem várta, hogy Isten őt megelőzze, hanem a maga részéről mindent megtett, hogy Isten kegyelme jól felkészült és előkészített lélekbe essék.

Kérünk kell az imádság kegyelmét. „Uram! taníts bennünket imádkozni.” (Lk. 1, 1.) Aki jól imádkozik, jól is él.

Imádság Szent Ignáchoz és a Szent-

lélekhez az imádság ajándékaért. „Adj nekünk, kérünk, Urunk, olyan szellemet, hogy mindig helyesen gondolkodjunk és cselekedjünk, hogy így, akik nélküled nem létezhetünk, szerinted élhessünk.” (Egyh. ima pünkösöd után 8. vas.)

SZENT IGNÁC ALÁZATOSSÁGA.

1. Előgyakorlat. Szent Ignác el akarja magától háritani az általános rendfőnöki tisztiséget.

2. Előgyakorlat. Kérem a kegyelmet, hogy az alázatosság értékét, magasztos voltát és előnyeit megismerjem és buzgón ennek az erénynek gyakorlására adjam magam.

I. PONT. AZ ALÁZATOSSÁG LÉNYEGE.

Az alázatosság lényege abban áll, hogy magunkat olyanoknak ismerjük, amilyenek vagyunk, és e szerint cselekedjünk. Az alázatosság tehát tiszta igazság. Az igazság pedig az, hogy magunktól semmik se vagyunk; mindent, amink csak van, Istentől kaptunk. A helyes önértékelés tehát összeegyeztethető a helyesen fel-fogott és gyakorolt önmegvetéssel.

Szent Ignác alázatosságát ismét legjobban a lelkigyakorlatok könyvéből olvashatjuk ki. Ez a könyv egészen lelkéből fakadt, mondhatni lelkének vérét adja benne. Ennek a könyvnek első lapja pedig az alázatosság legszilárdabb alapja: teremtetett voltunk. Következnek a bűnről szóló elmélkedések, melyek megmutatják, hogy a bűn következtében még a semminél is kisebbek vagyunk: ki az Isten, és ki ki vagyok én? Hogyan lehetséges, hogy a föld engem, bűnöst még elvisel és táplál? Én, ki a poklot megérdemeltem, hogyan emelkedhetem fel mások fölé? — Majd a megtestesülés titkában az isteni Ige megrendítő önmegalázódását festi lelkünk elé, akit követnünk kell. Mindez Szent Ignác lelkében élet és életében valóság volt.

Szent Ignác lelkigyakorlatai szerint az alázatosságnak három főstációja van:

1. Stáció: a semmi. Csak annyiban vagyunk valami, amennyiben Istenhez kapcsolódunk; amennyiben magunk felé fordulunk, a semmihez közeledünk.

2. Stáció: a bűn. Lelki szörnyszülötté leszünk a bűn által, nyílt sebbé, melyből a vétek minden undoksága, genye folyik.

3. Stáció: az értünk megtestesült és keresztthalált szenvedő Isten.

Por és hamu, bűn és pokol, jászol és kereszt — ezek az alázatosság stációi. Alljunk meg e stációknál, mintha keresztutat végeznénk, és kérdezzük, mit mondanak nekünk?

Istenem, mily nagy vagy Te, s mily kicsiny vagyok én!

Istenem, mennyit vétkeztem ellened, nem vagyok méltó többé, hogy fiad legyek! Hogy helyezhetném magamat mások elé, hogy bízhatnám el magamat, hogy lehetnék még kevély és hiú?

Istenem, Téged a jászolban, a kereszten látni és mégis a földi dicsőség után sóvárogni, az emberek tiszteletét keresni — ez lehetetlen, ezt nem bírom! Elhagytam a világot és most a szerzetben mégis hiúságokhoz ragaszkodjam, az emberek tiszteletét szomjazsam, keressem? Te, a szent,

az emberek utolsójává lettél értem, és én, bűnös, mások fölé helyezem magam?

II. PONT. AZ ALÁZATOSSÁG ELŐNYEI.

Szent Ignác a legmagasabb imabeli elragadtatás közt felsóhajt: „Istenem, hogy bírsz ily bűnöst, mint én, elviselni?” Minél nagyobb, magasztosabb kegyelmekben részesült, annál alázatosabb lett. És viszont, minél mélyebben megalázta magát, annál nagyobb és rendkívülibb kegyelmekben részesítette őt az Isten.

Az alázatosság az egyedül szilárd alap, melyre lelki tökéletességünk épületét felépíthetjük. Mert:

1. Az alázatos ember mindig törekszik és sohasem tetszeleg önmagában. Mindíg azt mondja: „Haszontalan szolgák vagyunk, ami kötelességünk volt, azt cselekedtük.” (Lk. 17, 10.) Tudja, hogy soha Istenért eleget nem tehetünk; mert Isten oly nagy, hogy őt soha eléggé nem dicsérhetjük, eléggé nem magasztalhatjuk; és viszont még a képességet is, mellyel Őt dicsérjük és magasztaljuk, Tőle kaptuk.

2. Az alázatos ember soha el nem bízta magát, mintha saját erejéből tenné azt, amit tesz. Ezzel új kegyelmek forrását nyitja meg maga számára. Isten nem áll neki ellen, mint a kevélynek, sőt ellenkezőleg kegyelmeivel, adományaival elhalmozza. Aki pedig nem alázatos, hanem kevély, annak Isten nemcsak hogy ellenáll, hanem azt meg is szokta alázni és lealázó hibákba, bűnökbe engedi esni.

3. Az alázatos ember soha más fölé nem helyezi magát, mást meg nem vet, ellenkezőleg mások szolgájának tekinti magát. Irgalmas szívű és megértő. Azért áll róla: „Boldogok az irgalmasok, mert majd ő nekik is irgalmaznak.” (Mt. 5, 7.) A kevély ember ellenkezőleg úgy cselekszik, mint a szívtelen szolga, aki a legnagyobb kegy után szolgatársát fojtotgatja és követeli tőle adósságát. Azért része is lesz büntetésében.

4. Az alázatos ember imádkozik s így a kegyelem kútforrásai megnyílnak számára.

5. Az alázatosság biztos út. Istennel

szemben ugyanis sohasem lehetünk eléggé alázatosak; embertársainkkal szemben pedig nem csalódunk, ha valamennyi mögé helyezzük magunkat. Legföljebb ezt a szót halljuk majd egykor Isten szájából: Amice, ascende superius! „Barátom! menj följebb!” (Lk. 14, 11.) De igenis nagyon csalódhatunk, ha csak egynek is elébe helyezzük magunkat. „Nem árt, ha mindenki után helyezed is magad; igen ártalmas pedig, ha magadat csak egynek is elébe teszed.” (Krisztus köv. I., 7. — V. ö. I., 2.) „Ne gondold, hogy valamennyire előrehaladtál, ha magadat mindenkinél alábbvalónak nem tartod.” (Krisztus köv. II. 2.) Biztosak lehetünk, hogy ha mások ugyanazokat a kegyelmeket kapták volna, mint mi, Istennek sokkal hívebben és tökéletesebben szolgáltak volna.

6. Csak az alázatos szív tud igazán szeretni. A tiszta Isten- és emberszeretet az alázatos lélek forrásából fakad. De viszont Isten és ember is csak az alázatos lelket szereti.

7. Az alázatosság a béke forrása; mert minden háborúság és nyugtalanság okozója a kevélység és önszeretet.

8. A teremtmény és a bűnös egyedüli igazi nagysága az alázatosság. Mert az alázatosság önmagában naggyá teszi; de Isten is felmagasztalja, aki magát megalázza: „Hatalmasokat levetett a trónról és kicsinyeket felemelt.” (Lk. 1, 52.) Mily nagy ez a szó a bűnbánó Dávid király ajkáról: „Vétkeztem!” (II Kir. 12, 13.)

Azért minden lelki törekvés, élmény vagy hajlam, mely nem tesz alázattá, hanem kevélységre visz, gyanús és veszélyes, ha egyébként még oly jónak és szentnek látszik is.

III. PONT. AZ ALÁZATOSSÁG TÖKÉLETESSEGE.

Szent Ignác a lelkigyakorlatok könyvében az alázatosságnak három fokát különbözteti meg.

Az első, amikor az ember Isten előtt annyira megalázza magát, annyira tiszteli

felségét, hogy kész inkább odaadni még életét is, mintsem Istent súlyos bűnnel megbántani.

Az alázatosság második foka, amikor az ember inkább mindent feláldoz és odaad, mintsem hogy Istent tudattal és szándékkal akár bocsánatos bűnnel is megbántaná. Egyszersmind olyannyira meghalt minden önszeretetnek, hogy egy teremtetett dologhoz sem vonzódik, hacsak Isten szeretete nem ösztönzi, hanem dicsőség és megaláztatás, öröm és szenvedés, gazdagság és szegénységgel szemben szent közömbösségben tartja magát.

Az alázatosság harmadik foka abban áll, hogy ott is, ahol Isten dicsősége egyenlő, mégis Krisztus iránti szeretetből, s hogy hozzá hasonlóbbak legyünk, inkább választjuk a szegénységet, mint a gazdagságot, inkább a megvettetést, mint az emberek dicséretét, inkább a keresztet, mint akár a megengedett örömeket is. Ez az alázatosság hősies foka. Ezt gyakorolta Szent Ignác, amikor a rágalmak és üldözések közt nem védekezett

és engedte, hogy még a gyermekek is csúfot üzenek belőle és mint bolondot kergetssék. De szabályaiban nagyon helyesen hozzáfűzi, hogy mindez csak akkor bír értékkel Isten előtt, ha nem saját hibánk okozza a megaláztatást.

El kell határoznunk magunkat Isten kegyelmével az alázatosság harmadik fokára és ezt az elhatározást magunkon mindennap végre kell hajtanunk. Soha erre a magaslatra fel nem jut az, aki lelkesen és kitartással neki nem buzdul, hogy a hegyet megmássa. A feladat egy életet követel, de a megkezdéssel várni nem szabad.

Imádság. A boldogságos Szűzhöz fordulok, esdje ki számomra a kegyelmet, hogy Fiát a szegénység és megaláztatás zászlaja alatt követhessem. — Ugyanezt kérem Jézustól, ugyanezt a mennyei Atyától, amint erre Szent Ignác a lelkigyakorlatban a Két zászlóról és Három emberosztályról szóló elmélkedésben felszólít.

SZENT IGNÁC BIZODALMA ISTENBEN.

1. **Előgyakorlat.** Szent Ignác társaival Rómába megy, hogy a Szentatyától a Társaság jóváhagyását kérje.

2. **Előgyakorlat.** Kérem az Isten gondviselésébe vetett rendíthetetlen bizalom kegyelmét.

I. PONT. SZENT IGNÁC BIZALMÁNAK NAGYSÁGA.

1. Ez a bizalom főleg a *rágalmak és üldözések* közt mutatkozott igazi nagyságában. Szent Ignác mindent Istenre bízott és Isten csodálatosan örködött fölötté és mentette ki őt a legnagyobb bajokból, a legveszélyesebb helyzetekből. Szalamankában, Párizsban, jeruzsálemi útján mutatkozott Istennek az a gyengéd

gondviselése iránta, mely rendületlen bizalmának jutalma volt.

Szent Ignác megmutatta bizalmát Isten iránt az *anyagiakról való gondoskodásában is*. Saját maga útipénz nélkül, csak Istenre hagyatkozva, kezdte meg hosszú utazásait tengeren és szárazföldön. Mikor pedig övéiről kellett gondoskodnia és már semmi pénz sem volt a házbán, az élelem is kifogyott, ismét teljes bizalommal várta Istentől a segítséget.

Ugyanez a bizalom nyilvánul meg *terveinek véghezvitelében is*. A Társaság megalapításában, sok más üdvös intézmény létesítésében Szent Ignác bizalma győzött az akadályok és nehézségek fölött.

2. Szent Ignác *életelve* volt: „Annak, aki saját magát elfelejti, hogy Istennek szolgáljon, Isten a segítője. Isten hathatóságban karolja fel ügyeit, mint ő saját maga képes lenne megtenni.” — De ugyancsak Szent Ignác életelve: „Dolgozzál úgy, mintha minden csak tőled függne,

és bízzál Istenben úgy, mintha semmi sem függne tőled."

Ez egészen megegyezik azzal, amit az Úr Alacoque Szent Margitnak mondott: „Ha megszűnöl saját magadról gondoskodni, akaratod, kívánságod mindig teljesülni fog; de ha magad szorgoskodik saját ügyeidben, minden akaratod ellenére fog történni." Úgy is volt. „Hagyj magaddal tennem, amit akarok!" szólt hozzá más alkalommal. Boldog Colombière pedig mindent, még imáit, barátait, érdemeit is átadta teljesen a szent Szívnék, hogy minden gondtól megszabadulva, egész bizalmát csak Jézus Szívébe vesse.

Ez egészen megfelel az evangélium tanításának. Mikor Krisztus Urunk a tizenkét apostolt szétküldte, így szólt hozzájuk: „Ne legyen aranyotok, se ezüstötök, se pénzetek övetekben, se táskátok az útra..." (Mt. 10, 9—10.) S szenvedése előtt megkérdezte tőlük: „Mikor erszény, táska és saru nélkül küldtelek titeket, szenvedtetek-e valamiben hiányt? Azok pedig felelék: Semmiben." (Lk. 22, 35—

36.) A hegyi beszédben így szól hallgatóihoz: „Nézzétek az ég madarait... nézzétek meg a mezők liliomait... Ne aggodjatok tehát.” (Mt. 6, 26. 31.) Isten pedig a bölcs szava által int bennünket: „Nézzétek, fiaim, az előbbi nemzedékeket és vegyétek eszetekbe: senki sem vallott szégyent, ki bízott az Úrban!” (Sir. f. 2, 11.) És Jeremiás próféta által: „Jó az Úr azokhoz, akik benne bíznak!” (Siralm. 3, 25.) Gedeon példája, aki elbocsátotta az ezreket és 300 emberrel szállott szembe az ellenséggel, és a csodálatos evangéliumi halfogás szintén buzdítások az Istenbe vetett rendületlen bizalomra.

3. Bízunk kell Istenben *életünk minden körülményei* közt: betegségben, üldözésben, szegénységben, vállalkozásainkban, tudományos előhaladásunkban, minden minket érő eseményben, életünk minden változatában.

Bízunk kell Istenben a *lelkekért kifejtett munkánkban*, fáradozásainkban. Bízunk az eredményt Istenre! Tegyük meg mindent, ami tőlünk telik, és hagy-

juk Istent kegyelmével működni a lelkekben.

Bíznunk kell Istenben *saját lelki előhaladásunkat* illetőleg. Megjő majd az óra, a perc — esetleg évek múlva — amikor Isten meghallgatja imánkat és megjutalmazza bizalmunkat.

Bíznunk kell Istenben főleg az *engedelmesség* parancsainak teljesítésében. Bízunk magunkat vakon gondviselésére, mely előljárónk által vezet minket; a parancs végrehajtására azonban használjuk fel az emberi okosságunk minden eszközét, hogy a kivitel tökéletes és szándékunknak megfelelő legyen.

Jelszavunk legyen: imádkozom és bízom Istenben!

II. PONT. SZENT IGNÁC BIZALMÁNAK INDÍTÓOKAI.

Szent Ignác Istenbe vetett bizalmában nem támaszkodott saját érdemeire. A mi bizalmunk indítóokai sem lehetnek érdemeink, hanem egyedül Isten irgalma és a szentek közbenjárása. Szépen fejezi ki

ezt a Szentírás szava: „Fenyített minket bűneinkért és ő gyógyít meg minket irgalmasságáért.” (Tób. 13, 5.) A fenyítést egészen bűneinknek kell tulajdonítanunk, a gyógyítást egyedül Isten jóságának.

Szent Ignác a szentek közbenjárásába vetett bizalmának kifejezője az a hármas imatársalgás is, melyet lelkigyakorlataiban tanácsol épp akkor, amikor a legnagyobb, a legfontosabb kegyelmeket kérjük Istentől. Először a boldogságos Szűzet, majd általa Krisztust, végre Krisztus által a mennyei Atyát ostromoljuk imádságunkkal.

Bizalmunknak szárnyat ad, ha a szentekhez folyamodunk és pártfogásukat kérjük. Különösen pártfogóinkat kell kérnünk, védőszentünket, őrzőangyalunkat, első helyen pedig Szent Józsefet, és az összes többi szentektől megkülönböztetett módon a boldogságos Szűz Máriát, mert ő minden kegyelem közvetítője, a kegyelmek anyja. Főleg az állhatatosság nagy kegyelméért kell hozzá könyörögnünk.

Az imádsághoz mindig jó kis önmegtagadást is hozzáfűzni.

Közismert dolog Nagy Szent Teréz bizalma Szent Józsefben és Bosco Szent János bizalma a Segítő Szűzben. Bizalmunknak azonban nem azért kell a szentekhez fordulnia, mert Istent nem tartjuk eléggé jónak vagy hajlandónak, hogy rajtunk segítsen, hanem azért, mert méltatlanságunk tudatában és abban a meggyőződésben vagyunk, hogy Istennek tetsző dolog, ha hű barátai közbenjárását igénybe vesszük.

Testvéreink és a rend érdemeire is hivatkozhatunk, melybe esetleg tartozunk. Hiszen élő emberek is lehetnek szentek. Maga Isten megismertette Szent Terézzel, hogy minden kérést meghallgat, melyet Alkantarai szent Péter érdemeiért hozzá intéznek. Akkor Szent Péter még az élők közt volt. Jól tesszük, ha magunkat gyakran testvéreink, mások imáiba ajánljuk, ez mindig egyúttal az alázatosság cselekedete is. Az alázatosság pedig

megnyeri Isten szívét és bizalmunknak újabb támaszt ad.

III. PONT. SZENT IGNÁC BIZALMÁNAK GYÜMÖLCSE.

Isten Szent Ignác bizalmát bőségesen megjutalmazta. Bizalmának legnagyobb jutalma a Társaság szerencsés megalapítása és csodás megerősítése, elterjedése az egész világon még Szent Ignác életében. Annyi küzdelem, elháríthatatlannak látszó nehézség és akadály után! Bizalmának jutalma volt megmenekülése sok egyéb bajból és veszélyből, melyek művét, munkáit, egészségét, hírnevét, sőt életét fenyegették. Isten maga vette magára a róla való gondoskodást, néha feltűnő, olykor csodás módon.

Istennek ez a csodálatos gondviselése Szent Ignác iránt ugyanaz, amit egy-
szülött Fiáról és a Szent Családról való gondoskodásában is látunk az egyiptomi menekülés alkalmával. Szent József hő-
sies engedelmességével egészen Isten gondviselő kezére bízta magát és a Szent

Családot. És Isten csodálatos módon megőrzi őket az úton Heródes fegyvereseitől, elvezeti Egyiptomba, megáldja ottlétüket századokra kiható kegyelmekkel, melyeket ott a pogány szívekbe elhint, visszavezeti őket hazájukba, az érdemek értelemmel fel nem érhető gazdagságával jutalmazza engedelmességüket, bizalmukat, ráhagyatkozásukat, áldozataikat. Ez a gondviselés útja. Az engedelmes embernek mondhatni joga van Isten különös gondviselésére; mert az engedelmesség által némileg megfosztja magát minden önrendelkezéstől, azért Istentől szabad várnia mindent, amit saját érdekében meg nem tehet. „Az engedelmesség áldozatot kíván, mondja Lacordaire, de tapasztalatból tudom, hogy előbb-utóbb jutalmát veszi.”

Semmi sem vigasztalóbb, megnyugtatóbb, mint magunkat teljesen Istenre bízni. In manu Dei sumus, Isten kezében vagyunk. „Aki az Úrban bízik, olyan, mint a Sion-hegye: meg nem inog sohasem.” (124. zsolt.) Innét eredt Szent

Ignác csodálatos lelki nyugalma. „Egy negyedóra imádság elég volna, mondta, hogy teljesen megnyugodjam, ha Isten megengedné, hogy a Társaságot eltöröljék.”

Imádság Szent Ignáchoz a bizalom kegyelméért.

SZENT IGNÁC SZERETETE ISTEN IRÁNT.

1. Előgyakorlat. Szent Ignác a „Suscipe”-t imádkozza.

2. Előgyakorlat. Kérem a kegyelmet, hogy Isten szeretete minden rendetlen vágyat fel-emésszen lelkemben.

Aki szeret, egynek tekinti magát azzal, akit szeret. Ezért mindazt a jót, sőt többet kíván neki, mint amit saját magának kíván. A természetes önszeretet alapja minden más szeretetnek, még az Isten iránti szeretetnek is: Istent második énmeként tekintem, aki azonban végtelenül fölöttem áll és minden jó forrása és minden tökéletesség összfoglalatlja. Ezért Istennek minden jót kívánok, örülök végtelen tökéletességének, mintegy akarom és kívánom, hogy Ő Isten legyen és Szent Ágostonnal mondom: „Ha Te Ágoston

volnál, én pedig Isten, úgy kívánnám, hogy Te légy Isten, én pedig Ágoston."

A szeretet: 1. eltávolít mindent, ami Istennek nem tetszik, ami akarata ellen van, saját magunkban, vagy másokban, és megtesz mindent, ami Isten akarata szerint van, ami neki tetszik. 2. Hozzá hasonló akar lenni: „Legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes." (Mt. 5, 48.) 3. Istennel egyesülni kíván: „Nekem jó az Istenhez ragaszkodnom." (72. zsolt.) „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik lelkem tehozzád, Istenem!" (41. zsolt.) „Mim vagy az égből és miben lelném a földön kedvet kívüled?" (72. zsolt.) „Az Úr az én örökségem." (15. zsolt.)

E szerint a szeretetnek hármasság útját különböztetjük meg: a lelki tisztulás, a megvilágosodás és az egyesülés útját.

I. PONT. A LELKI TISZTULÁS ÚTJA.

Mily buzgósággal és hévvel tisztította meg Szent Ignác lelkét a bűn minden szennytől, minden rendetlen vágytól és

hajlamtól! Mily hősieks belső és külső ön-megtagadás árán! Nem elégedett meg az-zal, hogy hibát el ne kövessen s hogy a kötelező jót el ne mulassza, hanem min-díg azt kérdezte: Nem lehetett volna-e még többet tenni Isten dicsőségére? Sőt még tovább ment és mindenben azt ke-reste, ami Istent leginkább dicsőítette. Jelszava volt, melyet egész életében meg is valósított: „Mindent Isten nagyobb di-csőségére!”

Egy alkalommal tél idején hideg vízbe állt, hogy a hősieks példa és ön-megtagadás által visszatartsa valakit a bűntől, aki épp az úton haladt, hogy bűntársát fel-keresse. Semilyen fáradság sem volt neki túl nagy, hogy a bűnt megakadályozza. Mindent megtett, hogy a bűnös nők szá-mára Rómában menedékhelyet létesítsen, és „hacsak egy bűnt is megakadályoz-hatok, mondotta, már is bőséges jutalmat nyert minden fáradságom.”

Fontoljuk meg: 1. mit jelent, mit kö-vetel tőlünk e jelszó: Mindent Isten na-gyobb dicsőségére. 2. Ez az életelv ne-

csak puszta szó legyen szájunkban, hanem valóság, melyet egész életünk visszatükröz.

A lelkek iránt való buzgalomról külön fogunk még elmélkedni.

II. PONT. A MEGVILÁGOSODÁS ÚTJA.

A szeretet a tökéletességre való törekvésben nem annyira a lélek saját tökéletességét, mint inkább Isten akaratának teljesítését, a vele való megegyezést, tetszését, a hozzá való hasonlóságot keresi.

Ez a törekvés Istenhez hasonlítani, mely különösen Krisztus követésében jut kifejezésre, legsajátosabb vonása a szeretetnek a megvilágosodás útján.

Szent Ignácnál a Krisztus-követés a legtökéletesebben megvalósult. Az alázatosság három fokában elénk állítja, amit ő maga életében megvalósított, a Krisztus-követés fokozatait, fel egészen a legmagasabb csúcsig, ahol Krisztus kereszttje lesz a lélek dicsekvése: „Tőlem azonban távol legyen másban dicsekedni, mint a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak kereszt-

jében, ki által a világ megfeszítettett és én a világnak.” (Gal. 6, 14.) Az alázatos-ság harmadik fokában épp a tisztelet és szeretet Krisztus iránt, és „hogy hozzá hasonló legyek”, adja meg ennek a foknak legnemesebb indítóokát.

Előkészíti ezt a tökéletes Krisztus-követést az elmélkedés Krisztus Királyról és a Két zászlóról, mely Szent Ignác lelkiségének, aszkézisének legjellemzőbb vonásait tünteti fel: a teljes odaadást Krisztus követésére, hogy megváltó, szenvedő és lelkeket mentő életében hozzá egészen hasonlókká legyünk.

A Krisztus-követés Szent Ignácnál nem egyoldalú, hanem egészen általános, amint a lelkigyakorlatok aszkézise is mindenkinek való. Nála a Krisztus-követést is egészen az alapelv, az Isten *nagyobb* dicsősége hatja át és éltet, egészen az Isten szeretetéből fakad, mely mintegy testet ölt a Krisztus iránti szeretetben és ragaszkodásban: „Sem halál, sem élet, sem egyéb teremtmény el nem szakíthat minket az Istennek szeretetétől, amely

Jézus Krisztusban, a mi Urunkban vagyunk." (Róm. 8, 38—39.)

Milyen az én Krisztus-követésem? Nem parancsszóra, hanem szeretetből kell magamat átszolgáltatnom neki: szabadon, nem kényszerből, „aus Liebe nur, von keiner Macht gezwungen.“ „Akik kitűnni *akarnak* az ő szolgálatában“, mondja Szent Ignác az elmélkedésben Krisztus Királyról. Hogy hozzá hasonló legyek és megósszam vele, királyommal és Istennemmel, földi élete sorsát: választom a szegénységet, a megaláztatást, az engedelmességet, a keresztet a világ minden gazdagsága és dicsősége helyett még ott is, ahol bűnről nincs szó. „Aki azt mondja, hogy őbenne lakik, annak úgy is kell járnia, mint ahogyan ő járt.“ (Jn. 2, 6.)

III. PONT. AZ EGYESÜLÉS ÚTJA

Szent Ignác lelke mindig Istenbe mélyedt el. Csak szeretetből maradt a földön, hogy Istennek még több dicsőséget szerezzen, bár szeretete egészen az

égbe vonzotta. „Mily rút nekem a föld, ha az égre tekintek!” mondogatta. Ő is Szent Pállal fohászkodott: „Számomra az élet Krisztus, a halál nyereség.” (Fil. 1, 21.) „Kívánok feloszlani és Krisztussal lenni.” (Fil. 1, 23.) „Élek pedig már nem én, hanem Krisztus él bennem.” (Gal. 2, 20.) De Szent Pállal együtt Isten dicsőségéért és Krisztus szeretetéért ezt a vágyát is feláldozta.

Szívesen gondolok-e Istenre? Szeretek-e imádkozni? Szeretem-e Krisztust? Ez a fő! Krisztus, Krisztus! Ha ez betölt, akkor minden megy. „Omnium aenigmatum solutio Christus”, minden probléma megoldása Krisztus.

A szeretet megszerzésének három eszköze a lelkiélet hármas útja szerint: a bűn utálata, a partikuláré, Jézus Szívének buzgó tisztelete.

Imádság. Egész szívvel elmondom a Suscipe-t.

SZENT IGNÁC FELEBARÁTI SZERETETE.

1. Előgyakorlat. Szent Ignác mint rendfőnök ápolja a betegeket.

2. Előgyakorlat. Kérem a kegyelmet, hogy a felebaráti szeretetnek azt a fokát elérjem, melyet Szent Ignác fiaiban óhajtott.

I. PONT. KIT KELL SZERETNÜNK?

Szent Ignác minden embert kivétel nélkül szeretett, még a legvisszatetszőbbet, még ellenségeit is. De különösen szerette lelki fiait és társait és azokat, akikben különösen nagy mértékben megvalósulva látta Isten képét, Krisztus hasonlatosságát: Xavéri szent Ferencet, boldog Fáber Pétert. Szerette a szegényeket, az elhagyottakat, a megtérő bűnösöket.

Szeressünk mi is minden embert, főleg

azokat, akik Isten gondviselése folytán közelebb állnak hozzánk: testvéreinket, a gondjainkra bízottakat, akiknek többet köszönünk. Ezek közt ismét jobban azokat, akik erényükkel különösen kitűnnek és akiknek társaságából ránk nézve nagyobb lelki haszon származik; a szenvedőket, akiket a test, a lélek, a szegénység, a bűn nyomora és bajai lesujtanak. Szeressük ellenségeinket is, hogy Krisztus példáját kövessük.

II. PONT. MIÉRT KELL SZERETNÜNK?

Szent Ignác Istent, Krisztust látta embertársaiban. Ezekben Isten képe sokkal jobban ragyog fel, mint a nagy mindenségben. Ha már a csillagos ég, egy virág látása képes volt szeméből könnyeket fakasztani, annál inkább szemlélte Isten képmását, hasonlatosságát a lelkekben; mert szebb egy lélek a megszentelő kegyelemben a csillagos ég ragyogásánál.

Az isteni és felebaráti szeretet egy és ugyanaz az erény. A felebaráti szeretet, mely Istenért szereti embertársát, letörli

a lélekről a bocsánatos, sőt a halálos bűnt is,* mert „az alamizsna minden bűntől s a haláltól megszabadít.” (Tób. 4, 11. — V. ö. Jk. 5, 20.)

Nem szeretheti Istent igazán, aki felebarátját nem szereti. „Ha valaki azt mondja: Szeretem az Istent — és felebarátját gyűlöli, az hazug. Mert aki nem szereti testvérét, akit lát, Istent, akit nem lát, hogyan szeretheti?” (I Jn. 4, 20.)

Isten teremtett minket és ő fogadott gyermekeivé, egy közös Atyánk van. Azért szeressük egymást. Valamennyiünk lelkén Krisztus vére gyöngyei ragyognak. Egy Egyház, egy anya gyermekei vagyunk. A mennyország közös hazánk, ahol örökké együtt boldogok leszünk. Egy

* Természetesen a mondottak csak az Isten szeretetéből fakadó felebaráti szeretetre vonatkoznak, nem pedig a pusztán természetes rokonszenvre vagy emberi szeretetre. Továbbá a halálos bűnöket meg kell gyónnunk még akkor is, ha Isten szeretete és a tökéletes bánat előzőleg le is törölte azokat lelkünk-ről.

hivatásunk van, egymást támogatva, szeretve kell előmozdítanunk Isten, Krisztus, az Egyház érdekeit.

III. PONT. HOGYAN KELL SZERETNÜNK?

Szent Ignác — bár a szabályok betartásában lelkiismeretes pontosságot kívánt, mégis atyai, sőt anyai gyengédséget tanúsított lelki fiai, alattvalói iránt. Soha róluk rosszat nem mondott; meggyóna, ha eggyel többnek szólt a hibákról, mint amennyinek szólni szükséges volt. A legalázatosabb szolgálatokat teljesítette testvéreinek. Mint rendfőnök még sértéseket is eltűrt; szeretete leereszkedő és türelmes, de egyúttal okos is volt, nehogy a szeretet a szeretetnek ártson.

Kövessük példáját! Legyen szeretetünk:

1. *benső*, olyan, amilyen Jézus szeretete volt apostolai iránt az utolsó vacsoránál. Legyen szeretetünk gyengéd, testvérünk ügyének-bajának minden részlete érdekeljen — hiszen elhagytuk családjunkat, a hozzánk tartozókat, most egymás

íránt kell testvérnek, atyának, anyának lennünk. Ne panaszkodjunk, hanem válasszuk életelvül: „Szeress, ha akarod, hogy szeressenek!” Legyen szeretetünk:

2. *tetterős*. Mutatkozzék gondolatban (tisztelet, ítéletek, mások mentése önmagunk előtt, irigység legyőzése), szóban (megszólás, szeretetlen beszélgetés, feljelentés, helytelen kritika, sértő kifejezések, csípős megjegyzések kerülése), cselekedetben (a szeretet akadályainak eltávolítása, senkit vissza nem utasítani, meglátni és keresni a szeretet gyakorlására kínálkozó alkalmakat). Legyen szeretetünk:

3. *okos*. Erős is meg gyengéd, leereszkedő és mégsem gyenge. Meg kell különböztetni az igazi szeretetet a hamistól. Ne utasítsuk vissza másnak rendezett szeretetét, de a világért ne legyünk okai, hogy mások rendetlenül szeressenek.

Imádság. Kérjük Istent Szent Ignác által, hogy a szeretet gyakorlására a helyes utat megtaláljuk.

SZENT IGNÁC BUZGALMA A LELKEK IRÁNT.

1. Előgyakorlat. Hallom, amint Szent Ignác fiainak mondja: „Ite, accendite mundum!” „Menjetek és gyullasszatok szeretetre az egész világot!”

2. Előgyakorlat. Kérem a kegyelmet, hogy szívem önzetlen és nagy buzgóságra gyulladjon a lelkek iránt.

I. PONT. AZ IGAZI BUZGALOM FORRÁSA.

Szent Ignác sokszor így sóhajtott fel imádságában: „Istenem, hacsak megismernének az emberek, sohasem vétkeznének! Bár ezer életem volna, hogy ezerszer meghalhatnék Krisztusért és az ő drágalátos vére árán megváltott lelkekért!”

A lelkek iránti buzgalom Isten és a felebarát szeretetének egységes gyökeréből ered és mindkettőnek legnemesebb

virága. Mert Isten dicsősége egyértelmű a lelkek üdvösségével: „Az Isten akarata a ti megszentelődésetek!” (I Tessz. 4, 3.) És a lelkek egyedüli, igaz java: örök üdvösségük.

A lelkek iránti buzgalom Szent Ignác és az általa alapított Társaság jellemző vonása. A szeretet, éspedig a lelkek iránt való buzgalomban magát felemésztő szeretet, nem a pusztán szemlélődő vagy szenvedő, vezeklő, engesztelő, hanem a lelkek üdvösségén munkálkodó, fáradozó szeretet Szent Ignác és az ő Társasága megkülönböztető sajátossága. A szeretet előbb említett megnyilatkozásai nincsenek kizárva, sőt részben szükségesek is és Szent Ignácnál s követőiben nem kis mértékben megvoltak, de mindez az ő felfogásukban csak eszköz a lelkek megmentésére. Nagyobb dolog szerintük a lelkek üdvösségén való fáradozás a pusztán szemlélődő imádságnál és vezeklésnél.

Szépen mondja Aranyszájú szent János: „Amit sem a bőjt, sem a puszta föl-

dön való alvás, sem a virrasztás vagy egyéb dolog nem képes elérni, azt eléri testvérünk örök üdvösségének munkálása.” (Hom. 8. adv. Jud.) Azért boldog Fáber Péter azt az imádságot szerette legjobban, melyben a lelkek üdvösségéért könyörgött Istenhez. Xavéri szent Ferenc pedig alázatossága ellenére is pompával bevonult egy városba, amikor azt a lelkek üdvösségére, megnyerésére előnyösnek látta.

II. PONT. AZ IGAZI BUZGALOM TULAJDONSÁGAI

1. Az igazi buzgalom *általános*, vagyis minden emberre és minden ügyre kiterjed.

Szent Ignác maga és Társasága egyaránt felkarolták a gazdagokat és szegényeket, a fejedelmeket és földműveseket, az öregeket és fiatalokat, a hitetleneket, bűnösöket és tökéleteseket. Egyaránt foglalkoztak tanítással, Isten ígéjének hirdetésével, gyóntatással, missziókkal, a tudományok ápolásával. Működésüket

kiterjesztették minden világrészre: Európára, Ázsiára, Afrikára és az újonnan felfedezett Amerikára.

2. Az igazi buzgalom mindig azt a munkát, azt a területet választja ki első-sorban, amelynél s ahol nagyobb jó származik Isten dicsőségére és a lelkek üdvére. E mellett Krisztus Urunk példájára a szegények, az elhagyatottak és bűnösök iránt különös előszeretetet tanúsít.

A mi buzgalmunknak is vágy és szeretet szerint egész általánosnak kell lennie, ki kell terjeszkednie az egész világra és minden emberre. Tettben azonban közömböseknek kell lennünk, vagyis erőnket arra a munkára kell fordítanunk, melyet Isten gondviselése előjáróink intézkedése vagy a körülmények által számunkra kijelöl. Nem bírunk minden munkát a nagy világon elvégezni, de lélekben és akarat szerint mindenre készek vagyunk, amire csak Isten szava helyettesei által meghív. Soha fontos ok nélkül ne ment-sük ki magunkat, ha Isten előjáróink

vagy a helyzet által valami munkát számunkra megjelöl. Nem tudjuk, mit veszünk el, mit akadályozunk meg, ha vonakodunk. Ellenkezik az engedelmesség tökéletességével és a felebaráti szeretettel is; mert az ilyen visszautasítás az előljáróra nézve kellemetlen, társaink pedig annál több munkát kapnak, minél kevesebbet vállalunk mi.

Ha elvállaljuk, amit Isten az ő helyettesei vagy a körülmények által számunkra kijelöl, akkor egyrészt buzgalmunk általános, másrészt mindig azt választjuk, ami Isten nagyobb dicsőségére szolgál. Mert Isten dicsősége egyértelmű akaratának teljesítésével. Akarata pedig a gondviselése által meghatározott körülményekben és előjárónk rendelkezéseiben nyilvánul meg.

Ha pedig a választás saját belátásunkra van bízva, akkor működésünket iparkodunk minél általánosabbá tenni az ismert elv szerint: bonum est diffusivum sui, a jó minél szélesebb körbe akar szétáradni — és: bonum quo universalius, eo me-

lius, minél általánosabb, annál nagyobb a jó, melyet létesítünk.

PONT. AZ IGAZI BUZGALOM
KÖVETELMÉNYEI ÉS MÓDJAI.

Az igazi buzgalomnak három *követelménye van*: szeretni, imádkozni, dolgozni.

1. *Szeretni*. Szent Ignác különös szeretettel vonzódott az apostoli férfiakhoz, Xavéri Szent Ferenchez, Boldog Faberhez és lángolóan szerette a halhatatlan lelkeket. Xavéri Szent Ferenc fohásza: „Adj, Uram, lelkeket, a többit vedd el!” A szeretet az apostoli buzgalom lelke, szeretet nélkül nincs buzgalom. Szeretni kell az Istent, hogy neki lelkeket adhasunk, és szeretni kell a lelkeket, hogy azokat megnyerhessük, megmenthessük.

2. *Imádkozni*: aki szeret, az mindig ég felé emeli kezét imádságban a lelkekért. Az imádsághoz tartozik munkáink, szenvedéseink felajánlása is, vezeklésünk, a Szentírás szava szerint: „Jó az imádság bőjttel.” (Tób. 12, 8.)

3. *Dolgozni*: türelmesen, kitartóan, a

sikertelenség ellenére is. Az imádság szükséges, mert Isten kegyelme nélkül semmire sem megyünk; de feltétel a mi részünkről: hogy a magunktól telhetőt megtegyük. Ez Isten gondviselésének terve, aki „teremtményeinek közreműködését megkívánja”. (Sz. Ignác, Constit.)

Buzgalmunk kifejtésének három *módja* van: az imádság, a példa, a szó és tett apostolsága.

Az *ima* apostolsága bizonyos tekintetben minden apostolság lelke, mert apostolivá teszi a szent vágyak által magát a példát, a lelki tökéletességre törekvést, hatást és erőt ad a szónak, kitartást, áldozatosságot biztosít a cselekvésben, lehívja Isten kegyelmét munkáinkra.

Másrészt a *példa* is némi tekintetben az első helyet követeli a maga számára. Mert az imádság csak akkor igazi, ha tettben és cselekedetben életté lesz. Másrészt szavunknak csak akkor van hatása, ha elsősorban példánkkal tanítunk. „A szavak megindítanak, de a példa vonz”,

tartja a közmondás. A példa apostolsága tehát fel nem becsülhető érték.

A *szó és cselekedet* apostolsága nemcsak nagy, világra szóló tettekben, hanem egyszerű társalgás keretében is nagyon üdvös hatást fejthet ki.

A fődolog, hogy igazán szentek legyünk, akkor meglesz bennünk az imádság bensősége és kenetessége, a példa vonzóereje és a cselekedet buzgalma. Mennyien várnak ránk! Ne hazudtoljuk meg hivatásunkat!

Imádság Szent Ignáchoz a lelkek szeretetéért és az Isten dicsőségéért lángoló buzgalomért.

SZENT IGNÁC HALÁLA ÉS MEGDICSŐÜLÉSE.

1. Előgyakorlat. Szent Ignác égő dicsőségben, amint értem imádkozik, hogy szent legyek.

2. Előgyakorlat. Kérem a kegyelmet, hogy Szent Ignác példáját követve, tisztelete és közbenjárása által halálom óráján szent legyek.

I. PONT. SZENT IGNÁC ÉGŐ VÁGYA A MENNYORSZÁG UTÁN.

A szenteknek már földi élete is bizonyos tekintetben a mennyországban folyik le. Az epedő vágy az égiek után, az élet magasabb felfogása, az Istentől kapott természetfölötti kegyelmek, az imádság lelke némikép kiemeli őket a földi életből a nélkül, hogy elvesztenék a kapcsolatot ezzel a világgal, ami az

életszentségnek egészen téves, ferde felfogása volna. Ilyen tekintetben mondhatjuk, hogy csak egyik lábuk érinti a földet, ők maguk az égben élnek: „A mi hazánk a mennyekben van, ahonnan várjuk Üdvözítőnket, az Úr Jézus Krisztust.” (Fil. 3, 20.) Szépen fejezi ki ezt a gondolatot az Egyház imádsága Aldo-
csütörtökön: „Engedd, kérünk, mindenható Istenünk, hogy akik Egyszülötted, a mi Megváltónk mennybemenetelét a mai napon hitünkkel valljuk, magunk is lélekben a mennyországban éljünk.”

Ilyen volt Szent Ignác élete. A lelki gyakorlatokból merített életfelfogás, a fundamentum lelkülete, a Krisztus-követésből beléje áradó kereszt-szeretete, az Istentől kapott rendkívüli kegyelmek e világ fölé emelték őt már életében. Ő egészen megvalósította, amit mondhatni, őt lemásolva, lelki fia és tanítványa, Ribadeneira írt, amikor az igazi jesusita eszményét megfestette: „A világ és maguk számára keresztre szögezett emberek . . . új emberek, akik levetet-

ték saját indulataikat, hogy Krisztust ölték magukra, a maguk számára voltak, hogy az igazságnak éljenek . . . és nagy lépésekkel az ég felé tartsanak, magukat és másokat minden lehető eszközzel és igyekezettel oda vezéreljenek, mindig Istennek legnagyobb dicsőségét szem előtt tartva." Szóval lelki, túlvilági gondolkodású emberek, akik nem e világból valók. (Jn. 18, 23.)

Csak ilyen ember mondhatta: „Mily rút nekem a föld, ha az égre tekintek!” Szent Ignác a kapott rendkívüli kegyelmek következtében igazán az égiekkel, főleg Krisztussal, a Boldogságos Szűzzel, a Szentháromsággal társalgott. Lelkében a Szentháromság személyei állandóan jelen voltak, nemcsak a kegyelem, hanem a titokzatos szemlélődés által, a nélkül, hogy ez a szemlélet külső munkáiban akadályozta volna.

Égő vágy fogta el a mennyország után; de nem annyira saját boldogsága, mint inkább az után vágyódott, hogy Istent minél tökéletesebben dicsőíthesse az

égben. Ő is Szent Pállal mondta:
„Ki szabadít meg e halálnak testétől?”
(Róm. 7, 23.)

Az élet számunkra is csak előkészület az örökkévalóságra, a földi élet út a mennyország felé. Azért a mi vágyaink is az örök haza felé irányítsák lelkünk tekintetét. A földi életnek ez a felfogása elszakít a teremtmények rendetlen szeretetétől, viszont arra serkent, hogy földi ittlétünket buzgón felhasználjuk és a tökéletességben előrehaladjunk. Mert amilyen volt előmenetelünk az erényben, olyan lesz örök dicsőségünk, és olyan lesz a dicsőség, melyet Istennek az egész örökkévalóságon át nyujthatunk. Amily mértékben szerettük itt az Istent, oly mértékben fogjuk őt szeretni odaát is.

Tekintsünk mindent a túlvilági élet fényében. Szent Ignác mondta, hogy nem tudna élni, ha valami rendetlen, tisztán természetes vágyat vagy vonzalmat észlelne lelkében. Így kell nekünk is szembeállnunk minden rendetlen hajlammal.

Társalogjunk szívesen imádságban, fo-

hászokkal az ég lakóival, főleg magával a jó Istennel. Mondjuk mi is Szent Pállal: „Számomra az élet Krisztus, a halál nyereség. De ha az Isten akarata, hogy testben éljek, az számomra gyümölcs-termő munka.” (Fil. 1, 21—22.)

II. PONT. SZENT IGNÁC HALÁLA.

A halál Szent Ignác számára hirtelen jött, mint maga kérte. Senki sem sejtette, hogy már oly közel van. Csak ő tudta. Mily nyugodtsággal rendezett el mindent! Kérte a végső szentségeket. Jézus, Mária szent nevével ajkán adta vissza lelkét.

Gyönyörű a szentek halála. Nem fájdalommal, hanem örömmel tölti be lelkünket. Dicsőség, nem szomorúság veszi körül halottas ágyukat, ravatalukat, sírjukat.

Örüljünk az ilyen halálnak. Végezzünk Szent Ignác halottas ágya előtt elmélkedést a szent halálról. Mintegy merüljünk el örömteljes szemlélődésbe

és kérjük Istent, hogy a mi halálunk is némikép az övéhez hasonlítson.

III. PONT. SZENT IGNÁC ÉGI DICSŐSÉGE.

Pazzi Szent Magdolna szemlélte Szent Ignác dicsőségét az égben. Szent János evangélistával párhuzamban látta őt a szeretetben.

Könnyen megértjük égi dicsőségét, ha csak földi életére visszapillantunk. Mindent szeretetből és mindent Isten nagyobb dicsőségére cselekedett. Azt tette, azt választotta, ami Istennek legnagyobb dicsőséget szerzett és mindent a legtisztább, a legmagasabb szándékból. Ez égi dicsőségének is mértéke.

Ha Krisztus követése az út, hogy dicsőségében osztozzunk, akkor ismét könnyen megértjük, mily nagy Szent Ignác mennyei dicsősége és boldogsága. Ő a Krisztus-követés legtökéletesebb módját tűzte ki célul az alázatosság harmadik fokában s ezt életében híven megvalósította. Amit az elmélkedésben Krisztus Királyról ír, az nála tökéletesen

beteljesedett: Amily mértékben követ engem a harcban, oly mértékben fog követni a győzelemben.

Szent Ignác égi dicsőségét megértjük, ha szemügyre vesszük, hogy benne egyesült mindaz, ami dicsőt csak fiaiban, a szentekben, a nagyokban látunk a századokon át. Lelkéből merítettek a vértanúk, a hithirdetők, a lánglelkű szónokok, az írók, a tudósok, az egyszerű, laikus testvérek, az ifjúsági szentek, az Alajosok, a Bellarminek, egy Boldog Colombière, egy Xavéri Szent Ferenc és mindaz a sok-sok ezer jezsuita, aki nyomdokait követte. Mily dicsőség övezi őt az égből!

Örvendjünk, de ne álljunk meg az örömnél, hanem kövessük őt! Legyünk szentek! Nem rendkívüli utakat akarunk járni, de az odaadásban, az áldozatban, a mindennapi erények gyakorlásában a hősiességig követni akarjuk őt. Isten kegyelme velünk. Ez az életszentség megveti alapját a rendkívüli kegyelmeknek is, ha Isten valakit arra az útra hív.

Ezt is Szent Ignác példáján szemlélhetjük.

Már lelkiéletünk kezdetén erre az útra kell lépnünk, a hősiesség útjára. Egész további életünk nem egyéb a kibontakozó magyszemnél. Soha semmi sem lesz abból, aki a szentség csíráit korán el nem hinti.

Imádság. Ajánljuk fel magunkat Szent Ignácnak egészen, neveljen belőlünk szenteket! Ő nagy tisztelője volt a Szent Családnak; szenteljük mi is az ő kezei által szívünket Szent Józsefnek, Szűz Máriának és Jézusnak, hogy Szent József és Szűz Mária közbenjárása által egészen átalakuljunk Jézusban, akinek Szívében az Atya kedvét leli. Amen.

MÁS KILENCED SZENT IGNÁC TISZTELETÉRE AZ ÜNNEPI MISE LECKÉJÉNEK SZAVAI SZERINT.

2 Tim. 3, 10—11: „Te követted tanításomat, életmódomat, elhatározásomat, hitemet, béketűrésemet, szeretetemet, türelmemet, üldöztetésem, szenvedésemet... S mindezekből kiszabadított az Úr engem!”

I. nap: Szent Ignác tanítása.

II. nap: Szent Ignác külső életmódja.

III. nap: Szent Ignác belső lelkülete.

IV. nap: Szent Ignác hite.

V. nap: Szent Ignác béketűrése.

VI. nap: Szent Ignác szeretete.

VII. nap: Szent Ignác önuralma.

VIII. nap: Szent Ignác üldöztetései.

IX. nap: Szent Ignác szenvedései.

Ünnepnap: Szent Ignác megdicsőülése a földön és az égben.

ALKALMAS IMÁDSÁGOK A SZENTKILENCED ALATT.

SZENTMISE SZENT IGNÁC TISZTELETÉRE.

(Július 31.)

(Loyola világhírű szentje. Spanyol nemes és katonatiszt volt. Súlyos sebesüléséből meggyógyulva visszavonult Manrézába és megírta a lelkigyakorlatos könyvet. Később pap lett és 1534-ben megalapította Jézus Társaságát. Meghalt 1556-ban Rómában.)

Bevonulásra. (Filip. 2, 10—11.)

Jézus nevére minden térd meghajoljon: az égieké, a földieké és az alvilágiaké, s minden nyelv vallja az Atyaisten dicsőségére, hogy Jézus Krisztus az Úr. (Zs. 5, 12—13.) Dicsekedjenek mindazok benned, kik szeretik nevedet, mert te az igazat megáldod. Dicsőség.

Könyörgés.

Isten, ki neved nagyobb dicsőségének terjesztésére Szent Ignác által a küzdő Egyházat új erősítő csapattal erősítetted meg, engedd, hogy támogatásával és példája szerint harcolva a földön, méltók

legyünk társaságában elnyerni a koronát a mennyben. A mi Urunk Jézus Krisztus által.

Szentlecke Szent Pál apostolnak Timotheushoz írt leveléből. (II. 8—10, 3, 10—12.) Kedvesem: Gondolj az Úr Jézus Krisztusra, Dávid sarjára, ki feltámadott a halálból, mint ahogy hirdeti az én evangéliumom, melyért egész a bilincsekig úgy szenvedek, mint a gonosztevő. Am az Isten ígéje nincs megbilincselve. Így hát mindent elviselek a választottakért, hogy ők is elnyerjék a Krisztus Jézusban levő üdvösséget a mennyei dicsőséggel együtt. Te követted tanításomat, életmódomat, elhatározásomat, hitemet, béketűrésemet, szeretetemet, türelmemet, üldöztetéseimet, szenvedéseimet. Mik történtek velem Antiochiában, Ikoniumban, Lisztrában, micsoda üldözéseket állottam ki s mindezekből kiszabadított az Úr engem. De hiszen akik jámborul akarnak élni Krisztus Jézusban, mindnyájan üldözést fognak szenvedni.

Atvonulásra. (Zsolt. 91, 13, 14.) Virul

majd az igaz, mint a pálma, gyarapszik, mint a Libanon cédrusa az Úr házában. (Zs. 91, 3.) Hirdetni reggelenként kegyelmedet, éjjelente hűségedet.

Alleluja, alleluja. (Jak. 1, 12.) Boldog a férfiú, aki a kísértést kiállja, mert hűnek találtatván, elnyeri az élet koronáját. Alleluja.

A szent evangélium szakasza Szent Máté szerint. (10, 26—32.) Az időben: Mondá Jézus tanítványainak: Semmi sincs elfedve, ami föl nem fedeződne és elrejtve, ami ki nem tudódne. Amit nektek sötétben mondok, mondjátok el fényes nappal és amit fülbesúgva hallotok, hirdessétek a háztetőkről. És ne féljete azoktól, kik megölik a testet, de nem tudják megölni a lelket, hanem inkább attól féljete, aki mind a lelket, mind a testet elvesztheti a gehennában. Nemde, két verebet egy garasért adnak és egy sem esik azokból a földre a ti Atyátok nélkül? Nektek pedig még a fejete hajszálai is mind megvannak számlálva. Ne féljete tehát, sokkal többet értek ti a verebek-

nél. Azért mindenki, aki megvall engemet az emberek előtt, én is megvalloam azt Atyám előtt, ki mennyekben vagyon.

Felajánlásra. (Zs. 88, 25.) Vele lesz hűségem és kegyelmem és felemelkedik a szarva nevemben.

Csendes imádság. Egyesüljön adományainkkal, Urunk Istenünk, Szent Ignác kegyes pártfogása, hogy a szentséges misztériumok, melyekben minden szentség forrását helyezted, valóban megszenteljenek minket. A mi Urunk Jézus Krisztus által.

Aldozásra. (Luk. 12, 49.) Tüzet jöttem bocsátani a földre és mit akartok mást, mint hogy felgyulladjon?

Aldozás utáni imádság.

A dicsérő áldozat, melyet Urunk, Szent Ignácért hálát adva bemutatunk, az ő közbenjárása által juttasson el minket Fölséged örök dicsőítésére. A mi Urunk Jézus Krisztus által.

**LETENYE LOYOLAI SZENT IGNÁC
TISZTELETÉRE.**

(Magánhasználatra.)

Uram, irgalmazz nekünk!

Krisztus, kegyelmezz nekünk!

Uram, irgalmazz nekünk!

Krisztus, hallgass minket!

Krisztus, hallgass meg minket!

Mennybeli Atyaisten, irgalmazz
nekünk!

Megváltó Fiúisten, irgalmazz
nekünk!

Szentlélek Úristen, irgalmazz
nekünk!

Szentháromság egy Isten, irgalmazz
nekünk!

Szentséges Szűz Mária,	
Eredeti bűn nélkül fogantatott királyné.	
Szent Ignác, a Jézus Társaság alapítója.	
Szent Ignác, a Fiúisten tökéletes követője.	
Szent Ignác, a boldogságos Szűz Mária lelkes tisztelője.	
Szent Ignác, apostoli férfiú.	
Szent Ignác, az eretnekségek pörölye.	
Szent Ignác, a vitézkedő Anyaszentegyház oszlopa.	
Szent Ignác, a szentségek gyakori vételét sürgető hitszónok.	
Szent Ignác, az igazi katolikus hitért küzdő szerzetes társaid vezére.	
Szent Ignác, az ifjúság dicső pártfogója.	
Szent Ignác, választott eszköz az édes Jézus neve dicsőítésére.	
Szent Ignác, a katolikus vallás állhatatos védője.	
Szent Ignác, a vétkek fáradhatatlan ostromlója.	

kl
n
ü
t
t
e
r
é
ö
r
ö
y
n
ö
K

Szent Ignác, az igaz hit buzgó terjesztője.	
Szent Ignác, Isten nagyobb dicsőségének lankadatlan előmozdítója,	l
Szent Ignác, a béke és igazság temploma.	n
Szent Ignác, az Úr Jézus tevékeny életének utánczója.	ü
Szent Ignác, a kereszténység ragyogó világossága.	t
Szent Ignác, bölcs lelkivezető.	e
Szent Ignác, a lelkiélet buzgó tanítója.	r
Szent Ignác, a lelkigyakorlatok könyvének szerkesztője.	i
Szent Ignác, a lelkigyakorlatok pártfogója.	g
Szent Ignác, megbántóid nagylelkű jótevője.	ö
Szent Ignác, minden gondolatod és cselekedeted szigorú bírása.	r
Szent Ignác, az igaz istenesség tükre.	ö
Szent Ignác, az alázatosság csodája.	y
Szent Ignác, a betegek orvosa.	n
Szent Ignác, halottak föltámasztója.	ö

Szent Ignác, a lelkek üdvösségéért lán-	}	
goló pap.		
Szent Ignác, az ínségesek menedéke.		l
Szent Ignác, a szomorúak vigasztalója.		n
Szent Ignác, az isteni szeretet égő ál-		u
dozata.		t
Szent Ignác, az engedelmesség példája.		t
Szent Ignác, a szüzesség csodálatos		e
barátja és oltalmazója.		r
Szent Ignác, a szegénység kedvelője.		e
Szent Ignác, a gonosz lelkek ostora.		i
Szent Ignác, minden erény példaképe.		ö
Szent Ignác, kit Isten mennybeli láto-		ö
másokkal és felvilágosításokkal szer-		r
főlött megáldott.	ö	
Szent Ignác, ki a teljes Szenthárom-	y	
ság titkáról a legmélyebb tisztelettel	ö	
elmélkedtél.	n	
Szent Ignác, ki a szent angyalokat	ö	
forró ájtatossággal tisztelted.	n	
Szent Ignác, ki mint egy apostol fára-	ö	
doztál a lelkek örök üdvösségén.	K	
Szent Ignác, kiben prófétai lélek és		
malaszt lángolt.		

Szent Ignác, ki sanyarú életed által a
vértanúk koronáját érdemelted.

Könyörögj érettünk!

Szent Ignác, mi atyánk és kegyes
gondviselőnk.

Könyörögj érettünk!

Isten báránya, ki elveszed a világ bű-
neit, kegyelmezz nekünk!

Isten báránya, ki elveszed a világ bű-
neit, hallgass meg minket!

Isten báránya, ki elveszed a világ bű-
neit, irgalmazz nekünk!

Krisztus, hallgass minket!

Krisztus, hallgass meg minket!

Uram, irgalmazz nekünk!

Miatyánk. Üdvözlég.

V. Imádkozzál érettünk, Szent
Ignác,

R. Hogy méltók lehessünk Krisztus
ígéreteire.

Könyörögjünk. Isten, ki szentséges ne-
ved nagyobb dicsőségének terjesztésére
vitézkedő anyaszentegyháznak Szent

Ignácban új segítséget adtál, engedd,
hogy az ő támogatása és követése által
úgy harcoljunk itt e földön, hogy vele
együtt méltók legyünk mennyben a győ-
zelem koronáját elnyerni, a mi Urunk
Jézus Krisztus által. Amen.

SZENT IGNÁC KEDVELT IMÁI.

Krisztus lelke, szentelj meg engem.

Krisztus teste, üdvözíts engem.

Krisztus vére, ihless meg engem.

Krisztus oldalából folyó víz, tisztíts
meg engem.

Krisztus kínszenvedése, erősíts meg
engem.

Oh édes Jézus, hallgass meg engem.

A te sebeidbe rejts el engem.

Ne engedd, hogy tőled elszakadjak.

A gonosz ellenségtől oltalmazs meg
engem.

Halálom óráján hívj meg engem.

És juttass magadhoz engem.

Hogy szenteiddel dicsérjelek téged.

Mindörökkön örökké. Amen.

ÖNFELAJÁNLÁS.

- I. Vedd, Uram és fogadd el minden szabadságomat, emlékezetemet, értelmemet és egész akaratomat, amim csak van és amivel csak rendelkezem. Te adtad nekem mindezt, neked, Uram adom vissza. Minden a tied, rendelkezél vele egészen akaratod szerint. Add nekem szeretetedet és kegyelmedet, mert ez nekem elég.
- II. Isten, szeretlek tégedet, — Mert előbb szeretsz engemet. — Im szabadságom elvetem — S igádat önként felveszem. Emlékezetem ezután — Tereád gondoljon csupán. — Eszem ne nézzen egyebet — Csak, hogy bírhasson tégedet.
- Immár semmit sem akarok, — Csak, hogyha te is akarsz. — Amim van ajándékomul: — Vedd tőlem ajándékomul.
- Tetőled kaptam, íme vedd, — Mit tenni akarsz véle, tedd. — Vezess tetszésed ösvényén, — Hisz szerelmed, tudom enyém.

SZENT IGNÁC GERJEDELME.

Istenem, add, hogy szeresselek s szeretetem egyetlen jutalma legyen az, hogy mindinkább szeresselek. (100 napi búcsú egyszer napjában. XIII. Leó 1890.)

TARTALOM.

Előszó	3
Szent Ignác jellemképe	4
Első nap: Szent Ignác megtérése	5
Második nap: Szent Ignác önuralma	12
Harmadik nap: Szent Ignác türelme	18
Negyedik nap: Szent Ignác imádsága	24
Ötödik nap: Szent Ignác alázatossága	31
Hatodik nap: Szent Ignác bizodalma Istenben	40
Hetedik nap: Szent Ignác szeretete Isten iránt	50
Nyolcadik nap: Szent Ignác felebaráti szeretete	57
Kilencedik nap: Szent Ignác buzgalma a lelkek iránt	62
Ünnepnap: Szent Ignác halála és meg- dicsőülése	70
Más kilenced Szent Ignác tiszteletére	78
Alkalmas imádságok a szentkilenced alatt Szentmise Szent Ignác tiszteletére	79
Letenye Loyolai Szent Ignác tiszteletére	83
Szent Ignác kedvelt imái	88
Szent Ignác gerjedelme	90

